

TEE HYVÄ PÄÄTÖS

TIETOA TESTAMENTIN TEKIJÄLLE

Lahja, joka kantaa

Lahjoittajien tuen turvin Suomen Reumaliitto tukee reumasairauksia sairastavia. Kuljemme sairastavan ihmisen rinnalla ja tarjoamme vertaistukea, luotettavaa tietoa sairaudesta ja yhteisön, jossa jokainen voi tuntea itsensä ymmärretyksi.

Reumaliitto tukee myös tutkimusta reuma- ja muiden tuki- ja liikuntaelin-sairauksien hoidon parantamiseksi. Myönnämme avustuksia taloudellisesti heikommassa asemassa oleville reumasairauksia sairastaville ihmisille.

Vahvistamme sairastavien ihmisten ääntä ja saamme sen yhdessä kuulumaan yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Ettei kenenkään tarvitse sairastaa yksin.

Arvomme:

Hyvinvointi

Luotettavuus

Yhdenvertaisuus

Hyvinvointi

Teksti:	Suomen Reumaliitto ry
Kuvat:	Suomen Reumaliitto ry & Adobe stock
Taitto:	Teemu Tenkanen
Julkaisija:	Suomen Reumaliitto ry
Puhelin:	(044) 351 5768
Painopaikka:	Suomen Uusiokuori Oy
Y-tunnus:	0201969-6
Lisää tietoa:	www.reumaliitto.fi

Alkusanat

Hyvä lukija,

testamentin tekeminen on tärkeä päätös. Kun teet testamentin, varmistat, että omaisuutesi jaetaan haluamallasi tavalla, sinulle tärkeiden ihmisten tai asioiden hyväksi.

Testamenttilahjoitus Reumaliitolle on lahja ihmisille, jotka sairastuttuaan tarvitsevat toivoa, tukea ja tietoa. Moni lahjoittaja on halunnut tukea työtämme jättämällä meille osan jäämistöstään – oli se sitten rahasumma, asunto-osake, arvopapereita tai taidetta. Jokainen lahjoitus on arvokas.

Testamenttilahjoitus kertoo tuleville sukupolville niistä arvoista, joita sinä pidät tärkeänä. Se on tapa varmistaa, ettei kukaan jää yksin reuma- tai tuki- ja liikuntaelinsairauden kanssa.

Lahjoituksesi auttaa meitä jatkossakin tarjoamaan vertaistukea, neuvontaa ja kuntouttavaa toimintaa ympäri Suomen. Se vahvistaa sairastuneiden ääntä ja rakentaa yhdenvertaisempaa hoitoa.

Kiitos, että harkitset tukevasi työtämme nyt ja tulevaisuudessa.

Lämpimin terveisin
Anu Uhtio
toiminnanjohtaja

Testamenttilahjoitus voi
muuttaa monen ihmisen
elämän.

Perinteikäs, uudistuva järjestö

Reumaliitto on perustettu sotien jälkeen 1947 kansanterveys-, liikunta-, potilas- ja vammaisjärjestöksi. Sotien jälkeisessä Suomessa oli paljon tuen tarvetta. Sosiaaliturva oli vasta lapsenkengissä ja ensi vuosinaan Reumaliitto keskittyi sosiaaliseen tukeen.

Ensimmäiset Reumaliiton reumatoimistot perustettiin vuonna 1952, enimmillään niitä oli toiminnassa 23. Reumatoimistot olivat hoitopisteitä, joissa työskentelivät lääkäri ja sairaanhoitaja. Ne toimivat poliklinikoina, sairaalahoidosta vastasi Heinolan reumasairaala.

1970-luvulla reumatoimistojen toimintaa ajettiin alas. Vuonna 1972 oli hyväksytty kansanterveyslaki, jossa korostui julkisen terveydenhuollon asema. Kansanterveysjärjestöjen ylläpitämiä poliklinikoita liitettiin sen seurauksena osaksi julkista terveydenhuoltoa.

Reumaliiton rooli muuttui erikoissairaanhoidon tarjoajasta yhä enemmän edunvalvojaksi, kuntouttajaksi ja tiedon välittäjäksi. Erilaisilla kampanjoilla tehtiin reumasairauksia tunnetuksi ja kerättiin varoja toimintaan.

Tänä päivänä Reumaliiton toiminnassa korostuvat eri asiat kuin alkuvuosina. Vertaistuen tarjoaminen ja paikallisyhdistysten tukeminen lähellä sairastavaa ihmistä ovat merkittävässä roolissa. Reumaliitto tuottaa luotettavaa, tutkimukseen perustuvaa tietoa reumasairauksista ja valvoo kymmenien tuhansien sairastavien etuja. Sosiaaliturvaneuvonnalle on edelleen tarvetta. Liitto edistää jäsenistönsä ja sairastavien hyvinvointia.

Kun teet testamenttilahjoituksen Reumaliitolle, liityt vuosikymmenten ketjuun reuma- ja muita tuki- ja liikuntasairauksia sairastavien ihmisten hyväksi.

Testamentti Reumaliitolle on lahja sairastuneelle

Kun sairaus osuu kohdalle, se pysäyttää ja voi pelottaa. Reumaliitto on silloin tukena. Tarjoamme tietoa, tukea ja toivoa. Puolustamme sairastuneen oikeutta hyvään hoitoon ja mielekkääseen elämään.

Työmme ulottuu kaikkialle Suomeen, meillä on yli sata paikallista jäsenyhdistystä. Koulutamme vertaistukijoita, tarjoamme luotettavaa tietoa muun muassa verkossa, Reuma-lehdessä ja oppaissa. Vaikutamme siihen, että hoitoon pääsee ajoissa eivätkä sairastamisen kustannukset aja ihmisiä ahtaalle. Paikallisyhdistyksemme järjestävät vertaistukea, liikuntaryhmiä, neuvontaa ja virkistystoimintaa kaikenikäisille.

Testamenttilahjoitus auttaa meitä jatkamaan tätä työtä nyt ja tulevaisuudessa.

MIHIN LAHJOITUKSESI KÄYTETÄÄN?

Voit kohdentaa testamenttilahjoituksen Reumaliiton perustoimintaan tai tukea jotakin sinulle läheistä osa-aluetta.

TIESITKÖ?

- Jopa neljä viidestä suomalaisesta kärsii tuki- ja liikuntaelinoireista elämänsä aikana.
- Tulehduksellisia reumasairauksia sairastaa noin 120 000 suomalaista.
- Lastenreumaan sairastuu vuosittain noin 100–150 alle 16-vuotiaasta lasta.

LAHJOITUKSELLASI OLET MUKANA MAHDOLLISTAMASSA

- sairastuneiden oikeuksien valvontaa
- neuvontaa, vertaistukea ja koulutusta
- kuntoutusta, liikuntaa ja virkistystä
- tutkimusta ja kokeilutoimintaa
- tiedon tuottamista ja levittämistä.

TUTKIMUS TURVAA TULEVAISUUTTA

Reumaliiton tutkimusrahasto tukee reuma- ja muiden tuki- ja liikuntaelinsairauksien tutkimusta, koulutusta ja kokeiluhankkeita. Lahjoituksesi voi auttaa tuottamaan uutta tietoa sairauksien ennaltaehkäisystä, hoidosta ja kuntoutuksesta, ja näin helpottaa sairastuneiden ihmisten elämää pitkälle tulevaisuuteen.

HALUATKO AUTTAA? TESTAMENTTILAHJOITUS ON ARVOKAS TAPA TUKEA TYÖTÄ, JOLLA ON MERKITYSTÄ.

Jos sairaus on koskettanut sinua tai läheistäsi, voit kohdistaa lahjoituksesi juuri siihen toimintaan, joka tuntuu sinusta tärkeältä.

Kun teet testamenttilahjoituksen, voit nauttia omaisuudestasi loppuelämäsi ajan tietäen, että poismentosi jälkeen arvojesi mukainen työ jatkuu tulevien sukupolvien hyväksi.

Testamentilla autat meitä vastaamaan kulloinkin suurimpaan tarpeeseen. Voit myös kohdentaa testamentin haluamaasi tarkoitukseen. Lahjoitukset käytetään aina mahdollisimman tarkasti lahjoittajan toiveiden mukaan. Reumaliiton hallitus varmistaa, että testamenttilahjoitukset käytetään lahjoittajan määräämään tarkoitukseen. Meille on suuri kunnia viedä eteenpäin viimeistä tahtoasi.

Suomi oli 1960-luvulla lääketieteellisesti edelläkävijämaa reuman hoidossa. Reumaliitto perusti 1952–1967 yhteensä 23 reumatoimistoa. Kuvassa rouva Karjala tohtori Kirsti Haavikon ja sairaanhoitaja Toini Peltolan hoidossa Kotkan reumatoimistossa 18.2.1954.

LASTEN JA NUORTEN KASVUN TUKENA

Lapselle ja nuorelle sairaudesta voi tulla pitkäaikainen kumppani, joka vaikuttaa koko perheeseen. Reumaliitto järjestää lapsille ja nuorille perheineen toimintaa ja tuottaa heille ensitietopaketteja. Vuosittaiset mukavat tapahtumat ja leirit tukevat lasten ja nuorten kehitystä ja itsetuntoa.

VOIMAA VERTAISUUDESTA

Reumaliitto ja yhdistykset järjestävät sairastuneille vertaistukea, liikunta- ja harrastusryhmiä, luentoja ja virkistystoimintaa. Reumaliitto kouluttaa ja tukee vapaaehtoisia vertaistukijoita ja ryhmänohjaajia. Tarvitsemme varoja vapaaehtoisten koulutukseen ja palvelujen järjestämiseen. Tavoittemme on, ettei kukaan jää yksin sairautensa kanssa.

TUTKIMUKSELLA LUODAAN TULEVAISUUDEN HOITOJA

Reumaliitto tukee tutkimusrahastostaan Suomessa tehtävää reuma- ja muiden tuki- ja liikuntaelinsairauksien tutkimusta, kuten sairauksien diagnosoinnin, hoidon tai sairastuneiden palvelujen kehittämistä. Uusia, parempia hoitoja voi syntyä vain tutkimuksen kautta.

Miksi testamentti kannattaa laatia?

Testamentti kertoo, mitä omaisuudellesi tehdään kuoltuasi. Jos testamenttia ei ole laadittu, omaisuutesi jakautuu perillistesi kesken perintökaaren mukaan. Jos sinulla ei ole serkkua läheisempää sukulaista, omaisuutesi siirtyy valtiolle.

Kun pohdit testamentin tekoa, on hyvä selvittää, miten omaisuutesi jakautuisi ilman sitä. Jos perintökaaren määräykset eivät johda toiveidesi mukaiseen lopputulokseen, testamentti kannattaa laatia.

Testamentilla annat jälkipolville selkeät ohjeet omaisuutesi jakamisesta ja käyttämisestä. Testamentilla voit myös toteuttaa arvojasi ja jättää omaisuutesi tai osan siitä hyväntekeväisyyteen.

Testamenttia ei voi tehdä liian aikaisin. Jos mielesi muuttuu, uudella testamentilla voi koska tahansa korvata aiemman.

Suomen Reumaliitto on yleishyödyllinen yhteisö, eikä sen tarvitse maksaa testamenttilahjoituksista perintöveroa. Näin testamentattu omaisuus voidaan kokonaisuudessaan osoittaa valitsemaasi kohteeseen.

PERINTÖKAARI

Ensimmäiseen perillisryhmään kuuluvat vainajan lapset ja heidän lapsensa (rintaperilliset). Jos vainajalta ei jää lapsia, perintö menee aviopuolisolle. Rekisteröidyssä parisuhteessa elävät rinnastetaan aviopuolisoihin, mutta avopuoliso ei peri lain mukaan. Avopuolisoiden on siksi tehtävä testamentti, jos he haluavat, että puoliso perii omaisuutta toisen kuollessa.

Jos vainajalla ei ole aviopuolisoa eikä rintaperillisiä, perintö menee toiselle perillisryhmälle. Siihen kuuluvat vainajan vanhemmat sekä heidän jälkeläisensä, eli vainajan sisarukset ja heidän lapsensa.

Kolmannessa ryhmässä ovat isovanhemmat, heidän lapsensa eli sedät, tädit ja enot. Serkut eivät ole perintökaareissa perillisiä.

LESKEN OIKEUDET

Jos vainajalta jäi rintaperillisiä, leski ei yleensä ole ensisijainen perillinen, ellei testamentissa toisin määrätä. Leskellä on kuitenkin oikeus jäädä asumaan puolisoiden yhteiseen kotiin, vaikka asunto menisi perinnönjaossa rintaperillisille. Leskellä on myös oikeus käyttää kodin tavanomaista irtaimistoa. Jos leski on vähävaraisempi, hänellä voi olla oikeus tasinkoon.

RINTAPERILLISTEN LAKIOSA

Rintaperillisillä (lapset ja heidän jälkeläisensä) on vahva oikeus perintöön. Heillä on lähes poikkeuksetta oikeus lakiosaan, joka on puolet heidän normaalista perintöosuudestaan.

Lakiosaa ei voi testamentilla ohittaa. Esimerkiksi jos vainajalla on kaksi lasta, he perisivät normaalisti kumpikin puolet omaisuudesta. Vaikka koko omaisuus olisi testamentattu muualle, kumpikin lapsi voi vaatia lakiosan eli 1/4 omaisuudesta.

Kuka saa tehdä testamentin?

Vaikka kuka tahansa voi periaatteessa laatia testamentin, asiantuntijan apua on suositeltavaa käyttää. Testamenttia koskevat tiukat muotomääräykset, joten sen laatimisessa tulee olla erityisen huolellinen. Juristin apu varmistaa tahtosi toteutumisen ja voi säästää harmeilta, kuten testamentin pätemättömäksi julistamiselta.

Testamentin tekijän tulee pääsääntöisesti olla täysi-ikäinen, eli 18 vuotta täyttänyt.

Testamentin tekijän tulee lisäksi olla psyykkisesti sellaisessa tilassa, että hän on ky-

kenevä itsenäiseen tahdonmuodostukseen ja ymmärtää testamentin merkityksen. Jos testamentin laatija on jo iäkäs ja arvelee, että testamentista voi syntyä epäselvyyttä, voi olla hyvä käydä lääkärintarkastuksessa ja säilyttää lääkärin lausuntoa samassa paikassa kuin testamenttia.

Myös holhouksen alainen voi laatia testamentin. Lainsäädäntö lähtee siitä, että tärkein kriteeri on se, että kykenee muodostamaan oman tahdon.

Näin laadit testamentin

1. TESTAMENTIN LAATIMINEN

Vaikka testamentin voit laatia itse, kannattaa turvautua juristin apuun, jos on vähänkään epävarma. Testamentti, joka ei täytä tiukoja muotomääräyksiä, todetaan lähes aina mitättömäksi.

Asiantuntijan käyttäminen on erityisen perusteltua, mikäli omaisuutta on paljon, haluat antaa jakaa omaisuuden usealle taholle tai olet epävarma siitä, ketkä ovat lainmukaiset perillisesi. Myös omaisuuden käyttöä koskevien ehtojen laatiminen saattaa edellyttää juristin apua. Näin voit varmistat viimeisen tahtosi toteutumisen ja ehkäistä mahdollisia riitoja testamentin sisällöstä.

2. TESTAMENTIN MUOTOMÄÄRÄYKSET

Testamentti on aina tehtävä kirjallisesti, ja se on allekirjoitettava omakätisesti.

Kahden esteettömän todistajan on oltava yhtä aikaa testamenttia laadittaessa läsnä, ja

Testamenttia koskevat tarkat muotomääräykset. Valtaosa testamenttiriidoista perustuu muotovirheisiin.

heidän nimikirjoituksillaan vahvistetaan, että testamentti on sen laatijan vapaasta tahdosta ilmaisema tahto. Todistajien tulee tietää, että asiakirja on testamentti. Testamentin sisältöä heille ei kuitenkaan tarvitse näyttää. Koska testamentintekijän tulee olla henkisesti terve, tulee todistajan pystyä se todistamaan. Tästä syystä todistajien lausumaan liitetään usein toteamus testamentin tekijän terveestä ja täydestä ymmärryksestä.

Testamentista tulee lisäksi ilmetä sen laatimispäivä. Päiväyksellä voi olla suuri merkitys tilanteessa, jossa ihminen on elämänsä varrella laatinut useita testamentteja. Päiväyksen perusteella tiedetään, mikä niistä edustaa vainajan viimeistä tahtoa. Lisäksi testamentista tulee ilmetä sen laatijan riittävät henkilötiedot.

3. KUKA VOI TOIMIA TODISTAJANA?

Todistajien tulee olla vähintään 15-vuotiaita ja henkisesti todistajiksi kykeneviä. Todistajan on käsitettävä testamentin merkitys ja pystyttävä arvioimaan testamentin tekijän henkistä tilaa.

Puoliso, lähiomainen tai muu henkilö, jolle saattaa testamentista olla etua, ei voi toimia todistajana. Todistajana eivät voi toimia myöskään vanhemmat, sisarukset puolisoineen, isovanhemmat, adoptiovanhemmat, lapset ja adoptiolapset jälkeläisineen, äiti-puoli ja isäpuoli sekä näiden vanhemmat ja jälkeläiset, anoppi, appi, miniä, vävy tai puolison sisarukset.

Todistajaksi ei kelpaa sellaisen yhteisön vastuuhenkilö, jonka hyväksi testamentti tehdään. Todistajaksi ei myöskään kelpaa henkilö, jonka hyväksi testamentti tehdään, eikä tällaisen henkilön puoliso tai lähisukulainen.

4. MITÄ TESTAMENTILLA VOI MÄÄRÄTÄ?

Henkilö, jolla ei ole rintaperillisiä, voi määrätä testamentilla kaikesta omaisuudestaan. Rintaperillisillä tarkoitetaan lapsia, adoptiolapsia tai näiden jälkeläisiä.

Rintaperillisillä on aina oikeus lakiosaan, lukuun ottamatta joitakin laissa määrättyjä erillistapauksia. Lakiosa antaa rintaperillisille oikeuden saada puolet heille muutoin tulevan perinnön arvosta, testamentista riippumatta.

Kun testamentintekijä, joilla on yksi tai useampi rintaperillinen, määrää testamentissaan enintään puolesta omaisuudestaan, hän ei loukkaa kenenkään oikeutta lakiosaan.

5. TESTAMENTIN SISÄLTÖ

Testamentin sisältö on sinun päätettävissäsi. Jotta tahtosi toteutuu juuri niin kuin haluat, testamentin tulisi olla mahdollisimman selkeä ja yksiselitteinen.

MITÄ TESTAMENTTIIN KIRJATAAN?

- Kuka tai ketkä saavat omaisuutesi.
- Mitä omaisuutta he saavat ja kuinka paljon. Omaisuus kannattaa yksilöidä tarkasti, jos jaat sen eri henkilöille tai tahoille.
- Halutessasi voit asettaa ehtoja. Esimerkiksi voit määrätä, että omaisuus siirtyy saajalle vasta tietyn iän täyttämisen jälkeen tai että omaisuutta saa käyttää vain tietyllä tavalla.

Testamentti voidaan laatia niin yksityisen henkilön kuin yhteisön hyväksi.

Yleistestamentti

Yleistestamentilla voit määrätä koko omaisuutesi tai tietyn osan siitä jollekin henkilölle tai henkilöille. Tällaisia testamenttimääräyksiä annetaan usein lasten hyväksi. Yleistestamentin saajasta tulee aina kuolinpesän osakas, joka on mukana päättämässä siitä, miten pesä ja esimerkiksi irtaimisto jaetaan.

Eryistestamentti

Eryistestamentilla voit määrätä jostain tietystä omaisuudesta. Eryistestamentti on täytettävä jakamattomasta kuolinpesästä. Eryistestamentinsaajaa ei pidetä kuolinpesän osakkaana.

Testamentin tekijä voi testamentissaan määrätä omaisuuden saamiselle erilaisia ehtoja ja edellytyksiä. Testamentti voi myös sisältää lykkäviä ehtoja. Omaisuus voidaan luovuttaa määrätyn henkilön hallintaan hänen elinajakseen ja määrätä omaisuus henkilön kuoltua jollekin toiselle, lopulliselle perinnönsaajalle.

Lisäksi voidaan käyttää purkavia ehtoja eli edellytyksiä, joiden toteutumatta jääminen johtaa testamentin purkautumiseen. Testamentti voi myös pitää sisällään erilaisia ohjeita ja määräyksiä omaisuuden käytön ja hoidon suhteen. Jos saaja rikkoo määräyksiä, voidaan niitä vaatia kanteella täytettäväksi. Tulkintaongelmien välttämiseksi tulisi käyttää mahdollisimman yksinkertaisia ja selkeitä määräyksiä.

Kun testamentti tehdään järjestön hyväksi, eikä testamentin tekijä koe tärkeäksi antaa erityisiä ohjeita, järjestö voi käyttää varat sääntöjensä mukaiseen toimintaan. Tekijä voi halutessaan antaa määräyksen siitä, että varat on käytettävä määrättyyn kohteeseen, esimerkiksi sairastavien virkistykseen tai vertaistukeen.

Muista:

Jos annat kovin yksityiskohtaisia ohjeita, on hyvä ottaa huomioon, että maailma voi muuttua. Kohteeseen voi tulla muutoksia, joi-
ta nyt ei voi ennakoida. Siksi kannattaa harkita myös hieman joustavampaa muotoilua.

6. MITEN VOIN MUUTTAA TAI PERUTTA TESTAMENTIN?

Testamentin tekijä voi muuttaa tai peruuttaa testamentin milloin tahansa. Muutos tai lisäys tulee tehdä muotomääräyksiä noudattaen.

Käytännössä helpointa on hävittää vanha testamentti ja laatia kokonaan uusi sen tilalle. Mikäli testamentti on kadonnut, se on turvalisinta mitätöidä tekemällä muotomääräyksiä noudattaen uusi testamentti tai asiakirja, jossa ilmoitetaan, että aiempi testamentti on peruutettu.

Jos testamentin tekijä myy tai muuten luovuttaa eläessään omaisuutta, joka on testamentissa määrätty tietylle testamentin saajalle, tämä testamenttimääräys peruuntuu automaattisesti. Testamentatun omaisuuden saajalla ei ole tällöin perinnönjaon yhteydessä oikeutta esimerkiksi korvaavaan rahasuoritukseen.

7. TESTAMENTIN SÄILYTTÄMINEN

Testamentti tulee säilyttää varmassa paikassa, kuten pankin tallelokerossa. Varma säilytys on tärkeää paitsi testamentin säilymisen, myös sen helpon löydettävyyden kannalta perittävän kuoleman jälkeen. Ellei testamenttia löydetä, se katsotaan peruutetuksi. Testamentin tahallinen hävittäminen muiden kuin testamentin tekijän toimesta on rangaitava teko, joka voi johtaa perintöoikeuden menetykseen.

Testamentista on hyvä laatia useampi kappale, ja säilyttää niitä eri paikoissa.

Yleishyödyllisen yhteisön hyväksi tehdystä testamentista voi tehdä yhteisölle ennakkoi-
moituksen, joka ei ole sitova, vaan jonka voi koska tahansa uudella testamentilla kumota tai muuttaa.

Kerromme mielellämme lisätietoja testamentin tekoon liittyen:

Anu uhtio
toiminnanjohtaja
puh. 044 709 8138
anu.uhtio@reumaliitto.fi

Anni Pyy
talouspäällikkö
puh.050 548 6421
anni.pyy@reumaliitto.fi

info@reumaliitto.fi

Reumaliitto

 reumaliitto.fi

@ info@reumaliitto.fi

f @suomenreumaliitto

X @reumaliitto

 @suomenreumaliitto

 Suomen Reumaliitto

 @reumaliitto.bsky.social